

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. X. An possit Episcopus in aliquo casu liberè instituere Rectorem in beneficio Iurispatronatus absque praesentatione Patroni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

aliquam conditionem beneficij nature repugnantem; quia tunc minimè esset admittenda, puta si disposuerit, quod bona in dotem consignata possint reuocari ab eius heredibus, id enim beneficij natura non patitur, cum dos debeat esse perpetua, *vt dixit Rota in Lucana Decanatus 23. Martij 1582. coram Aldobrandino, quam refert idè Ricc. in Prax. par. 4. ref. 471.*

69 Eadem ætas sufficit, etiam si in fundatione dicatur, Capellanū debere celebrare diuina officia, seu missas; hoc enim casu satis prouisum censetur voluntati testatoris, si per alium celebrare faciat; & idè presentandus ex hoc præcisè non debet esse Presbyter, nisi expressè caueatur, vt per se ipsum hoc agat *Rot. in Romana Capellanie 23. Ianuarij 1589. coram Pamphilio, quam refert Ricc. in Prax. vt supra par. 1. ref. 195.*

70 Observant tamen Doctores, valere præsentationem de persona nondum attingente 14. annū, dummodò ad eam ætatē pertingat ante institutionem, etiam si in eo beneficio minor ætas non concedatur ex fundatione, *ita necisum refert Campan. atud Barbof. d. par. 3. all. 60. n. 77.* vbi etiam dicit, valere præsentationem, si fiat de minore quatuordecim annorum cum conditione, si impetrauerit à Papa dispensationem, dummodò verificetur conditio infra tempus à iure datū ad præsentandum.

71 Ità licet laicus sit incapax be-

neficij *cap. 2. de Instit.* tamen validè eum posse presentari, si statim postea assumpserit clericatum, resoluit Rota in *Imolen. Iurispatr. 19. Nouembris 1594. coram Orano, vt refert idem Barbof. p. 3. all. 72. num. 77.* vbi dicit, satis esse, si promoueatur ad ordines ante institutionem: nec aduersari textum in *d. cap. 2. de Instit.* quia loquitur de Institutione, ad quam laici non possunt admitti, non autem de nominatione, seu præsentatione.

§. X.

An possit Episcopus in aliquo casu liberè instituere Rectorem in beneficio Iurispatronatus absque præsentatione Patroni.

72 **S**I Patroni de Iure patronatus, siue de eius possessione cõtendant, Episcopus debet expectare laicos per quatuor menses, & clericos, etiam si litigent cum laicis, per sex menses, intra quos lis finienda est; quo tempore elapso, & causa minimè terminata Episcopus potest liberè in tali beneficio instituere Rectorem sine præiudicio euincentis *cap. quoniam 3. & sap. eam te de Iurepatr. & dixit Rota in Der-tonen. Iurispatronatus 8. Februarij 1599. coram Penia, quam refert Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 405.* quod procedit, quando cõtroversia est inter ipsos Patronos in præsentatione discordes, vel

vel quia alter ipsorum præcedit, alterum non esse Patronum, vel quid simile *glos. in d. cap. eam te Leo in Thes. for. eccles. par. 2. cap. 6. n. 27. Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 72. num. 140. verfertius casus, & alij, quos refert, & sequitur Vulp. in Prax. Iudic. c. 49. num. 2.*

Secus esset, si lis verteretur inter ipsos Patronos, & Episcopum, siue Procuratorem fiscalem mensæ Episcopalis præcedentem, beneficium esse liberæ collationis: quia tunc Episcopus constituit tantum Oeconomum, nec potest ecclesiam de Rectore providere *cap. cum vos de offic. ordin. glos. in d. c. eam te Vulp. d. cap. 49. num. 2. Leo loco cit. nu. 27. Barbof. d. par. 3. all. 58. n. 19. Ricc. in Prax. ut supr. par. 1. ref. 181. Immo si patroni sint ecclesiastici, Episcopus neque Oeconomum ponit, cum ad eos spectet custodia ecclesiæ: nisi forte ecclesiæ parochialis sit: tunc enim siue sit Iurispatronatus ecclesiastici, siue laicorum, Episcopus in ea idoneum Vicarium constituit cum congrua eius arbitrio fructuum portionis assignatione, qui onera ipsius ecclesiæ sustineat, donec ei de Rectore provideatur *iuxta decretum Concilij Tridentini sess. 24. de ref. cap. 18. & notant Doctores apud Barbof. d. par. 3. all. 62. num. 16. & seq.**

Notandum est autem, quod subditus, qui litem habet cum ordinario, potest impetrare exemptionem à Iurisdictione eiusdem ordinarij lite pendente

ut post Staphil. dicit Gabr. comm. conclus. lib. 2. tit. de Iudic. concl. 4. nu. 31. & in tali casu solet signatura Papæ eximere talem subditum ab ordinarij Iurisdictione: quoad omnes causas, ut dicit Vulp. in Prax. iudic. cap. 41. nu. 28. ubi citat Cassad. decis. 6. Lancellot. de Atten. par. 2. cap. 4. declarat. 3. & 4.

74 Similiter haud posset Episcopus Ecclesiam conferre, quando lis esset inter præsentatos, etiam si lis intra tempus requisitum minimè finiatur: quia textus in d. cap. quoniam de Iurepatr. inducens deuolutionem, quando est lis inter patronos, tamquam ex orbitans, & rigorosus non extenditur ad litem inter præsentatos *Rot. apud Farinac. decis. 586. nu. 7. in Collect. nouiss. quam refert Barbof. d. all. 72. num. 240. & in dicta Bertonen. Iuris patronatus apud Ricc. in Prax. d. par. 4. ref. 405.*

Dixi, siue præiudicio euincens, quia lite finita præsentatus ab eo, qui fauorabilem sententiam reportauit, ab Episcopo instituendus est, & tunc talis prouisus remoueri debet *cap. consultationibus de Iurepatr.*

75 Si verò non constet de Iurepatronatus, nec præsentantes esse Patronos, tunc non obstante contradictione prætenorum Patronorum Episcopus poterit Ecclesiam ordinare; quod maximè procederet, si in præcedentibus vacationibus Episcopus prouidit de tali beneficio tamquam de libero; tunc enim eo iterum vacante nullo expectato semestri,

H h 2 vel

vel quadrimestri, nec sine litis
procedere potest ad illius colla-
tionem *Rota in d. Dertonen. Iu-
rispatronatus coram Peria.*

- 76 Adde, quod si Episcopus in-
tra tempus presentandi conscius
iuris adhuc non deuoluti bene-
ficio contulerit, valida esset
collatio, dummodo Patrono non
reclamante, nec contradicente,
elapsus fuerit terminus: secus si
Patronus in tempore sibi dato ad
presentandum, alium presentaue-
rit, siue expressè contradixerit;
quia cum videatur sperni, ex tunc
collatio à iure reputatur irrita.
*cap. decernimus 16. q. 7. Barbos. in
cap. illud nu. 9. de Iurepatr. ubi ci-
tat. Roch. ver. honorificum num. 2.
Lambertin. 3. par. 2. lib. 9. 2. ar. 2.
Put. par. 3. dec. 312. Gonz. ad reg. 8.
Caneell. glos. 56. numer. 78. cum seq.
Garc. de Benef. p. 5. c. 9. n. 231. & seq.
Flamin. de Resign. benefic. lib. 2.
q. 4. nu. 15. & 16. & lib. 8. q. 10. nu-
mero 10. & alios.*

- 77 Querens, an ordinarius possit
beneficio Iurispatronatus laico-
rum nouitonus imponere? Resp.
negatiuè, ut censuit S. Congrega-
tio teste Aloyf. Ricc. in Prax. for.
eccles. par. 1. ref. 503. beneficijs ve-
rò liberè collationis potest Epif-
copus honestum onus iniungere,
ut constat ex cap. Significatum
de Preben.

S. XI.

*An Iuspatronatus legari, vel donari
possit absque consensu
Episcopi.*

- 78 **R** Esp. negatiuè ex cap. illud,
ubi id notant omnes de Iure-
patr. nec sufficeret auctoritas Vi-
carij, si specialem facultatem non
habeat, quamuis prester titulum
ad prescribendum, ut decisam
refert Ricc. in Prax. for. eccles. par.
2. ref. 637. & par. 2. ref. 469. ubi etiã
resoluit, presentationem factam
per illum, cui donatum fuit Ius-
patronatus, ante assensum presti-
tum per Episcopum esse nullam:
vnde potest donans presentare,
non obstante donatione à se fa-
cta Beltram. ad Greg. dec. 420. n. 7.
79 sufficeret autem consensus Epif-
copi etiam tacitus, puta si fieret
donatio presente Episcopo, &
tacente Ricc. in Prax. p. 3. ref. 291.
vel si post donationem presenta-
tiones admiserit, ut decisum re-
fert Beltramin. loco cit. item vali-
da esset donatio huiusmodi laico
facta à principio sine auctoritate
ordinarij, si postea superueniat
Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref.
289. & in collect. decis. 2157. par. 6.
Beltram. ad Greg. d. decis. 420. n. 7.
ubi etiam dicit, quod iste consen-
sus ordinarij presumitur ex lapsu
30. annorum iuncta obseruancia
& hanc communem dicit Villal.
relatus in Syntagm. commun. opin.
tit. de Iurepatr. cap. 2. vers. consen-
sus Episcopi.

Predicta tamen conclusio pro-
cedit